

Nr 423.

Av herr **Leo**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 225, med förslag till kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg och dyrtidshjälp åt befattningshavare i statens tjänst m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 225 hemställes om efter vissa grunder utgående dyrtidstillägg och dyrtidshjälp åt befattningshavare i statens tjänst. Man hade haft anledning förmoda, att denna proposition även skulle ställt i utsikt en rättelse och gottgörelse åt de befattningshavare, som i fjol, på grund av riksdagens beslut rörande villkoren för erhållande av grundplåten för år 1918, kommo i en säkerligen oavsiktligt missgynnad ställning. Jag syftar på dem, som hade tjänstledighet vid 1918 års början för fullgörande av värnplikt eller tjänstgöring till rikets försvar och vilka, om värnplikten eller försvarstjänstgöringen räckte så bara en enda dag utöver januari månad, förlorade hela sin grundplåt — 365 kronor. Om dessa befattningshavare anför kungl. järnvägsstyrelsen i ett infortrat yttrande till finansdepartementet den 21 november 1918 följande:

»Med nuvarande bestämmelser har en befattningshavare, som fullgjort värnplikt eller varit inkallad till tjänstgöring för rikets försvar januari månad och allenast någon dag därutöver, fått sitt krigstidstillägg minskat med 365 kronor, något som särskilt för de lågt avlönade varit i hög grad betungande.

Förlusten av rätt till grundplåten av denna anledning har för de befattningshavare vid statens järnvägar, som drabbats därav, blivit ännu misshagligare till följd därav, att till dem icke kunnat — i likhet med vad på grund av nådigt brev den 5 juli 1918 skett till sådana icke ordinarie befattningshavare, som antagits i stadigvarande anställning först efter den 1 januari 1918 och alltså vid en senare tidpunkt än de förra — utbetalas särskild ersättning med en krona om dagen för den tid av året, de efter den militära tjänstgöringens slut bestridit tjänstgöring vid statens järnvägar. Det måste för dem framstå såsom en

orättvisa, att hava blivit i förevarande avseende sämre ställda än sina i tjänsten yngre kamrater. Hade de begärt avsked från sin anställning vid statens järnvägar från den tidpunkt, värnpliktstjänstgöringen börjat, samt sökt anställning på nytt efter samma tjänstgörings slut — som givetvis skulle beviljats dem — skulle de hava kommit i åtnjutande av åtminstone nyssnämnda form av grundplatsersättning.

I betraktande av den synnerligen ofördelaktiga ställning, vari ifrågavarande befattningshavare sålunda kommit, i det att desamma gått förlustiga såväl grundplåten som den särskilda ersättningen enligt förenämnda nådiga brev, har styrelsen funnit det vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att befattningshavare, som jämlikt bestämmelsen i senare stycket av § 4 i förenämnda nådiga kungörelse på grund av tjänstledighet vid 1918 års början för värnplikts fullgörande eller tjänstgöring till rikets försvar förlorat rätt till grundplåten, under år 1919 erhålla utöver det krigstidstillägg, som enligt då gällande allmänna grunder må tillkomma dem, ett belopp av 365 kronor, motsvarande grundplåten för år 1918. Styrelsen får fördenskull hemställa, att i de blivande bestämmelserna angående krigstidstillägg under år 1919 åt befattningshavare i statens tjänst må intagas ett särskilt stadgande, varigenom rätt till dylik ersättning för under år 1918 av nämnda anledning utebliven grundplåt tillerkännes vederbörande.»

Saken synes mig i detta yttrande så fullt klarlagd och de skäl, som anförts för en ersättning åt ifrågavarande personer så bärande, att något därutöver ej torde behöva anföras. Ur statsfinansiell synpunkt har denna fråga ringa betydelse, enär det blott rör sig om ett litet antal personer.

Jag får därför hemställa,

att befattningshavare, som jämlikt bestämmelsen i senare stycket av § 4 i kungl. kungörelsen den 22 mars 1918 — (svensk författningssamling nr 138) på grund av tjänstledighet vid 1918 års början för värnplikts fullgörande eller tjänstgöring till rikets försvar förlorat rätt till grundplåten, under år 1919 erhålla utöver det dyrtidstillägg, som enligt de allmänna grunder som kunna bliva fastställda, må tillkomma dem, ett belopp av 365 kronor, motsvarande grundplåten 1918.

Stockholm den 11 april 1919.

Henning Leo.